

# SPF

Test předpokladů ke studiu  
na Filozofické fakultě  
Univerzity Palackého v Olomouci

varianta testu: 06



Filozofická  
fakulta

# 2022

## Všeobecné znalosti

01. Který z následujících států je rozlohou nejmenší?

- a) Andorra
- b) Itálie
- c) Bulharsko
- d) Irsko
- e) Portugalsko

02. Seřadte města podle jejich zeměpisné délky od východu na západ.

- a) Dakar – Skopje – San Salvador – Ulánbátar – Kábul
- b) Ulánbátar – Kábul – Skopje – Dakar – San Salvador
- c) Dakar – San Salvador – Kábul – Ulánbátar – Skopje
- d) Skopje – Ulánbátar – San Salvador – Kábul – Dakar
- e) San Salvador – Ulánbátar – Kábul – Skopje – Dakar

03. Určete, kteří spisovatelé patří do epochy romantismu.

- a) A. S. Puškin, Stendhal, E. Zola
- b) P. B. Shelley, Stendhal, M. Twain
- c) N. V. Gogol, J. B. Racine, F. Rabelais
- d) Novalis, G. G. Byron, A. Mickiewicz
- e) N. V. Gogol, E. Zola, I. A. Gončarov

04. Jakému historickému architektonickému slohu odpovídá budova na obrázku?



- a) románský
- b) gotika
- c) tudorovský
- d) baroko
- e) renesance

05. Vyberte správné iniciály jména vysokého představitele EU na obrázku.



- a) Ch. M.
- b) J. C. J.
- c) D. T.
- d) D. S.
- e) J. M. B.

06. Které z uvedených souhvězdí leží na zodiakálním pásu táhnoucím se na nebeské sféře symetricky podél ekliptiky v šíři  $\pm 8$  stupňů?

- a) Kentaur
- b) Perseus
- c) Andromeda
- d) Havran
- e) Beran

07. Vyberte hudební pojem, jenž určuje hlasitost tónu.

- a) scherzando
- b) moderato
- c) insistendo
- d) sempre
- e) mezzoforte

08. Jak se nazývá jazykový prostředek vyjádřený následujícím podtrženým slovem, resp. slovy?

*Na dveřích celé vesnice byly zrezivělé petlice.*

- a) metonymie
- b) anafora
- c) synekdocha
- d) asonance
- e) apoziopéza

09. Vyberte válku, jež se NEODEHRÁLA ve druhé polovině 19. století.

- a) britsko-zulská válka
- b) prusko-francouzská
- c) válka o španělské dědictví
- d) krymská válka
- e) prusko-rakouská

10. Tzv. *čichošťský zázrak* byl podnětem k

- a) procesu s Omladinou.
- b) výstavbě čichošťského kláštera.
- c) pronásledování katolické církve v Československu.
- d) svatořečení sv. Anežky České.
- e) hilsneriádě.

11. Litevština a lotyština patří mezi jazyky

- a) východoslovanské.
- b) baltské.
- c) semitské.
- d) severoslovanské.
- e) severoevropské.

## Verbální myšlení a jazykové kompetence

12. Najděte mezi následujícími možnostmi tu, která je zapsána bez pravopisných a gramatických chyb.

- a) Čermákovi děti, které jindy vesele výskaly dnes smutně seděly a koukaly zruděně z okna.
- b) Čeští komunisté ve volbách ztratili voličské hlasy, a tak nedosáhnou na finanční podporu od státu.
- c) Naposledy vás vyzíváme, aby jste vrátil půjčené knihy, jejich hodnota je více než tisíc korun.
- d) Vynyl je mnohem křehčí, než podobné uměle vytvořené materiály.
- e) Smířčí dohodu mezi západem a východem zjednali američtí a ruští vyslanci.

13. Které z následujících souvětí umožňuje více rozdílných interpretací?

- a) Nedělejte kompromisy a dopřejte si lavici Bjorni z dubového masivu, která vám vydrží desítky let.
- b) Jádrem každé jídelny je pořádný jídelní stůl, k němuž se nejlépe hodí kvalitní sedací lavice.
- c) Jídelnu zkrášlí i naše poličky Scardi a Thorla, které jsou dostatečně hluboké a hodí se i na velké talíře.
- d) Police Scardi je větší praktickou verzí poličky Thorla, o kterou nás zákazníci už dlouho žádali.
- e) Na lavici Bjorni se bude dobře sedět i vašim domácím mazlíčkům, jak ukazují fotky v galerii.

14. Textař potřebuje do refrénu svého nového šlágru dvojici slov se shodným počtem slabik a ve shodném pádě. Významově by se mu hodila podstatná jména *skříň* a *komoda*, která ale mají v 1. pádě rozdílný počet slabik. Mají v některém jiném pádě shodný počet slabik?

- a) ne, v žádném
- b) pouze ve 2. pádě množného čísla
- c) v několika pádech množného čísla
- d) pouze v 7. pádě množného čísla
- e) pouze ve 3. pádě jednotného čísla

15. Jedno z následujících slovních spojení obsahuje výraz, jenž je po informační stránce nadbytečný – lze ho tudíž vypustit, aniž by došlo ke změně významu. Najděte ho.

- a) agresivní povstalci v horách
- b) účastníci pokojného pochodu
- c) násilný trestný čin
- d) udatný odvážlivec mezi rytíři
- e) uprchlý agresivní trestanec

16. Mezi slovy z různých evropských jazyků najděte to, které má jiný význam než ostatní.

- a) cattus
- b) cotton
- c) кошка (koška)
- d) Katze
- e) cat

**17.** Lidé mluví přirozenými jazyky, a aby si ulehčili mezinárodní komunikaci, vytváří na jejich základě jazyky umělé. Ty jsou obvykle založené na internacionální slovní zásobě a mají zjednodušenou gramatiku. Najděte český význam následující věty, která je napsaná v jednom z takových jazyků.

*Ču la tuta kupeo estas okupito?*

- a) Kdy tam skončila okupace?
- b) Kdo v tomto obchodě nakupuje?
- c) Je to kupé celé obsazené?
- d) Jaké je vaše momentální zaměstnání?
- e) Je ve vašem pokoji koupelna?

**18.** Přečtěte si pozorně následující gramatická pravidla fiktivního jazyka BURUBI.

Systém přivlastňovacích zájmen je v burubštině odvozený od zájmen osobních. Ta jsou následující:

*RO (já)                      RAO (my)*

*RE (ty)                      RAE (vy)*

*RU (on nebo ona)      RAU (oni nebo ony)*

Je-li vlastněný objekt mužského rodu, přidává se k příslušnému osobnímu zájmenu koncovka *-I*:

*ROI KUŠI můj kocour*

Je-li vlastněný objekt ženského rodu, přidává se k příslušnému osobnímu zájmenu koncovka *-A*:

*REA RUMA tvá přítelkyně*

Je-li vlastněný objekt v množném čísle, koncovka přivlastňovacího zájmena se zdvojuje.

*REAA RUMMA tvé přítelkyně*

Jak zní v burubštině gramaticky správný překlad věty „*Vy jste naši přátelé.*“?

- a) RAE KUKU RAOI RUMMI.
- b) RAE KUKU RAEII RUMMI.
- c) RAO KUKU RAOII RUMMI.
- d) RAE KUKU RAOII RUMMI.
- e) RAU KUKU RAOII RUMMI.

**19.** V následující větě je skryto slovo označující rostlinu. Najděte ho. Neměňte pořadí slov ani pořadí písmen v nich.

*První návštěva ruského prezidenta v Praze trvala pouhých pět hodin, přesto policie nic nepodcenila.*

O jakou rostlinu se jedná?

- a) o kapradinu
- b) o listnatý strom
- c) o keř
- d) o pokojovou rostlinu
- e) o jehličnatý strom

**20.** Které cizí slovo označuje snížení hodnoty měny?

- a) deviace
- b) relokace
- c) devalvace
- d) deprivace
- e) dehonestace

**21.** Který frazeologismus odpovídá významu *špatně vyslovovat*?

- a) mít ostrý jazyk
- b) šlapat si na jazyk
- c) mít za lubem
- d) držet jazyk za zuby
- e) sedět si na uších

**22.** Doplňte přirovnání.

*Na jazyky neměla talent, a proto se angličtině vyhýbala jako...*

- a) čert kříží.
- b) princezna tvrdému loži.
- c) kůň hluboké strouze.
- d) sedlák vojně.
- e) lasička kurníku.

**23.** Stejný etymologický základ jako slovo *represe* NEMÁ slovo

- a) expres.
- b) pres.
- c) prestiž.
- d) kompresor.
- e) deprese.

**24.** Stejný etymologický základ jako slovo *komunikace* NEMÁ slovo

- a) komunismus.
- b) komise.
- c) komuna.
- d) komuniké.
- e) komunální.

### Společné zadání otázek 25 až 27

Z detektivního příběhu: *Sir John zemřel kolem deváté večer na prudkou otravu. Skácel se na ulici v londýnské čtvrti Soho poblíž japonské restaurace. Jeho přítel, který ho tam chvíli před smrtí našel, vypověděl, že Johnova poslední slova zmiňovala „fugu“, což mu přišlo zvláštní, protože John nebyl hudebník.*

Šetření na místě odhalilo další skutečnosti, detektivovy poznámky se ovšem pomíchaly.

- A. Často proto navštěvoval vyhlášenou japonskou restauraci v Soho.
- B. Stačí proto sebemenší nepřesnost při kuchání a jed se dostane do masa.
- C. Jednou z nich byl čtverzubec fugu.
- D. John byl velký labužník a miloval ryby.
- E. Ta stálým hostům občas tajně nabídla i speciality, které byly v Anglii zakázané.
- F. Maso čtverzubce je velmi chutné, ale jeho jikry, mlíčí a játra jsou jedovaté.

**25.** Z následujících nabídek uspořádání vyberte tu, která z výše uvedených vět vytvoří smysluplný, logicky navazující celek.

- a) D – E – C – B – F – A
- b) D – C – A – E – B – F
- c) D – A – E – C – F – B
- d) A – D – C – E – B – F
- e) D – A – E – B – C – F

**26.** Který ze závěrů lze jednoznačně vyvodit z výše uvedených informací?

- a) I malá nedbalost při přípravě čtverzubce fugu může vést k otravě strážníka.
- b) Návštěvníci japonských restaurací v Anglii jsou vystaveni nebezpečí.
- c) Čtverzubci jsou neprávem zakázanou pochoutkou.
- d) Maso čtverzubce má nahořklou chuť, proto se občas vylepšuje toxickými přísadami.
- e) Labužníci mají větší náchylnost k otravě než méně nároční hosté restaurací.

**27.** Kdyby se příhoda skutečně stala, jak by o ní referovala černá kronika? Vyberte vhodný nadpis, shrnující nejdůležitější informace o události.

- a) Jedovaté japonské tajemství
- b) Labužník sebevrahem
- c) Vražda v japonské rybí restauraci
- d) Zakázaná ryba zabila gurmána
- e) Japonský kuchař útočí

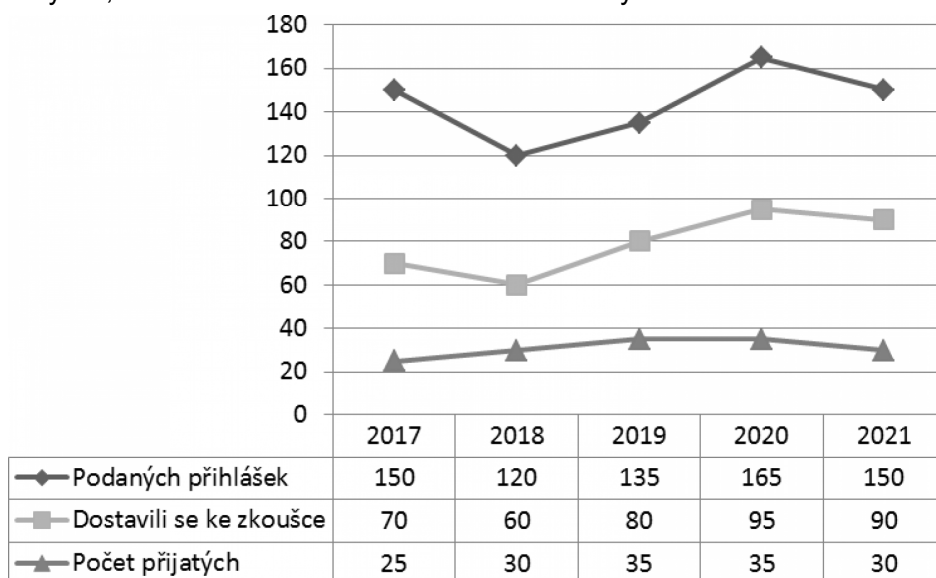
**28.** Akademický slovník cizích slov podává o heslu *pegas* tyto informace.

**pegas**, -a m (ps. i *Pegas*) (VJ) kniž. (v řec. mytol.) okřídlený kůň; symbol básnického umění, básnické fantazie: *osedlat p-a básnit*

Který z následujících údajů ve slovníku NEZJISTÍME?

- a) jaký je jeho gramatický rod
- b) jak často se slovo používá
- c) jak se v češtině skloňuje
- d) jak ho můžeme správně psát
- e) v jakém spojení se užívá

29. Tabulka a graf ukazují počet podaných přihlášek, dále počet přihlášených, kteří se dostavili ke zkoušce, a počet přijatých uchazečů na obor X v letech 2017–2021. Který údaj NELZE z tabulky a z grafu ani vyčíst, ani na základě informací v nich obsažených určit?



- Počet uchazečů, kteří v letech 2017–2021 úspěšně dokončili studium.
- Celkový počet uchazečů, kteří se ve sledovaném období dostavili k přijímací zkoušce.
- Rozdíl mezi počtem podaných přihlášek a počtem přijatých uchazečů v roce 2017.
- Podíl uchazečů, kteří si v jednotlivých letech sledovaného období podali přihlášku a dostavili se k přijímací zkoušce.
- Ve kterém roce se ke zkoušce do oboru X dostavil nejvyšší počet uchazečů.

30. Při kontrole firemního rozpočtu zaměstnanec na otázku „Obdržel jste mimo oficiální příjmy neschválenou kompenzaci v hodnotě 200 000 korun?“ odpověděl pouze „Ne.“ Budeme-li zaměstnanci věřit, pak lze bez znalosti dalších informací na základě tohoto dialogu s jistotou říct, že

- obdržená neschválená finanční kompenzace nedosahovala hodnoty 200 000 korun.
- zaměstnanec popřel, že by mimo oficiální příjmy obdržel neschválenou částku 200 000 korun.
- kompenzace, kterou zaměstnanec obdržel, byla schválená.
- ve firemním rozpočtu byl nalezen nesoulad ve výši 200 000 korun.
- zaměstnanec neměl jiný než oficiální příjem.

31. Které z uvedených opatření by nejvíce posílilo roční státní rozpočet ČR a zároveň se jedná o položku na straně příjmů?

- Zvýšení zpoplatnění některých úseků silnic a dálnic v ČR prostřednictvím dálničních známek pro osobní automobily do 3,5 tuny o 100 %.
- Zvýšení měsíčních koncesionářských poplatků za rozhlas a televizi o 10 %.
- Snížení hrubého měsíčního platu každého z poslanců a senátorů Parlamentu ČR o 10 000 Kč měsíčně.
- Snížení sociálních příspěvků na bydlení v průměru o 1 000 Kč měsíčně u každého starobního důchodce v ČR.
- Zvýšení spotřební daně z tabákových výrobků o 100 %.



### Společné zadání otázek 32 až 34

V rámci cestovního pojištění považujeme za pojistnou událost úraz, který utrpíte během zahraniční cesty a jehož důsledkem budou trvalé následky, nebo smrt. Podle druhu a rozsahu následků úrazu vyplatíme částku odpovídající procentu tělesného poškození způsobeného úrazem. Přitom platí, že: a) trvalé následky hodnotíme po jejich ustálení, nejdříve však po roce a nejdéle po 3 letech ode dne úrazu; b) v případě, že se následky neustálí do 3 let ode dne úrazu, vyplatíme na konci této lhůty tolik, jako by v tu chvíli ustálené byly; po uplynutí této lhůty ale již nevzniká nárok na pojistné plnění, [\_\_\_\_\_]; c) pokud se následky úrazu neustálí po uplynutí jednoho roku od úrazu, můžete požádat o přiměřenou zálohu na pojistné plnění; d) pokud se trvalé následky úrazu týkají části těla nebo orgánu, které byly poškozeny už před úrazem, procentuální ohodnocení se sníží o počet procent odpovídajících předcházejícímu zranění. V případě smrti následkem úrazu nejpozději do tří let od úrazu vyplatíme oprávněné osobě pojistnou částku sjednanou v pojistné smlouvě. Pokud už jsme poskytli pojistné plnění za trvalé následky tohoto úrazu, vyplatíme oprávněné osobě pouze případný rozdíl mezi pojistnou částkou dohodnutou v pojistné smlouvě a už vyplaceným pojistným plněním za trvalé následky tohoto úrazu. Úrazové pojištění se nevztahuje na případy: a) zhoršení následků úrazu z důvodu úmyslného nebo vědomého nevyhledání zdravotní péče nebo vědomého nerespektování rad a doporučení lékaře; b) infekčních chorob; c) následků zákroků, které neměly nic společného se samotným úrazem.

**32.** Kterou z následujících výpovědí lze doplnit na vynechané místo v textu, aby byl text soudržný a logický?

- a) a to ani v důsledku následného zhoršení zdravotního stavu
- b) protože stanovená lhůta už uplynula
- c) ani když o vyplacení plnění písemně požádáte
- d) ani když se o ně přihlásí poškozený, nebo jeho blízká osoba
- e) a to ani tehdy, když se zdravotní stav poškozenélepší

**33.** Kterými z následujících slov lze nahradit v textu podtržená slova, aniž by došlo ke změně významu nebo vyznění textu?

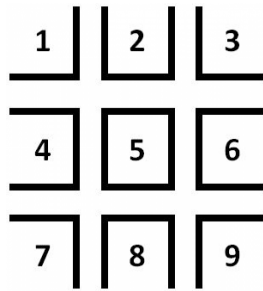
- a) pošleme – porušení
- b) splatíme – znehodnocení
- c) uhradíme – handicapu
- d) poukážeme – znevýhodnění
- e) doplatíme – zranění

**34.** Všechny následující osoby uzavřely cestovní pojištění. Komu z nich podle výše uvedených podmínek **NENÁLEŽÍ** výplata pojistného?

- a) Karlova žena při zahraniční dovolené uklouzla ze skály a zřítíla se do propasti. Záchranářům se podařilo ji oživit, bohužel ale strávila sedmnáct měsíců v kómatu, než zemřela. Po dvanácti měsících od úrazu Karel žádal o vyplacení pojistného za trvalé následky úrazu, po smrti manželky žádá o vyplacení zbývající částky pojistky.
- b) Adéla si v zahraničí po pádu z kola roztříštila loket. I když jí kloub v nemocnici zrekonstruovali, po 15 měsících stále cítí bolest a nemůže ruku ohýbat jako před úrazem. Podle lékaře se situace nezlepší, a proto se rozhodla požádat o zálohu na vyplacení pojistného.
- c) Petr si při skoku do moře roztříštil krční obratle a na následky úrazu v nemocnici zemřel. Šokovaná rodina v první chvíli řešila jenom nezbytně nutné záležitosti a až po dvaceti šesti měsících od úrazu si bratr vzpomněl na pojistku, o jejíž vyplacení teď žádá.
- d) Michal od malička nosil silné brýle a na pravé oko viděl velmi špatně. Při pobytu v zahraničí mu oko poranil střep z láhve, kterou neznámý chuligán rozbil těsně vedle něj. V důsledku poranění Michal na pravé oko přestal vidět úplně, proto žádá o vyplacení pojistky za ztrátu zbytku zraku na jednom oku.
- e) Milena si při horské túře zlomila nohu v kotníku. Ještě v zahraničí proběhla operace, po návratu domů lékař doporučil ještě druhou operaci. Milena ale druhou operaci odmítla. Po dvou letech od úrazu stále nemůže nohou v kotníku hýbat, a proto žádá o vyplacení pojistného.



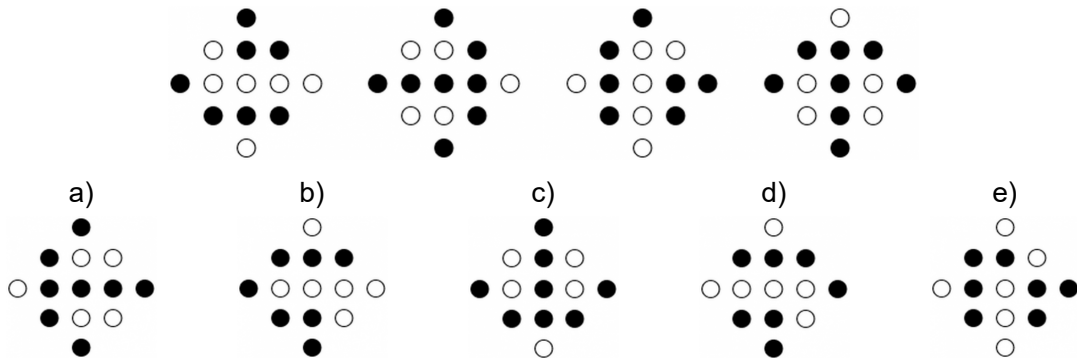
39. Jaký je výsledek příkladu vpravo?



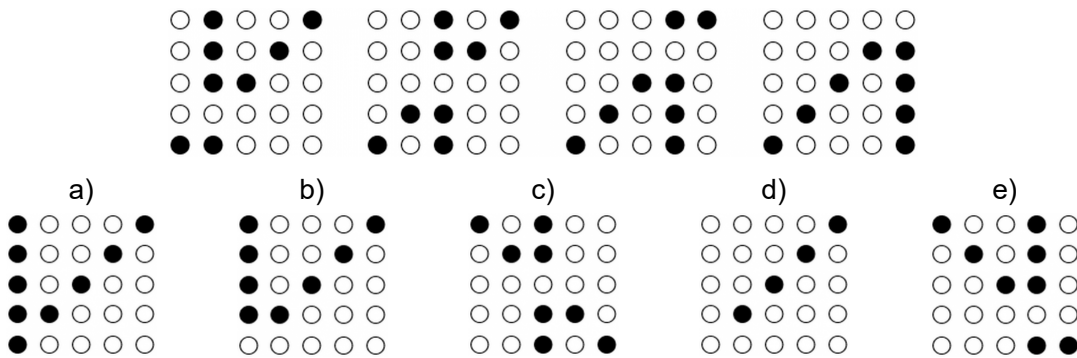
$$\boxed{1} - \boxed{5} \times \boxed{3} = ?$$

- a) -8
- b) -23
- c) 12
- d) 8
- e) -13

40. Který z obrázků by jako pátý nejlépe doplnil řadu?



41. Který z obrázků nejlépe doplňuje řadu?



42. Který zlomek je svou hodnotou nejbliž číslu 1/2?

- a) 7/13
- b) 6/11
- c) 5/9
- d) 8/15
- e) 7/16

**43.** Následující tabulka ukazuje kapacitu pěti učeben a také časy, v nichž jsou jednotlivé učebny každý den již obsazeny.

Potřebujete uspořádat seminář pro 35 osob v čase 13:00–15:00. Které učebny můžete využít?

Učebna	Učebna 1	Učebna 2	Učebna 3	Učebna 4	Učebna 5
<b>Kapacita</b>	60 osob	60 osob	40 osob	30 osob	15 osob
<b>Obsazení</b>	9:45–12:00	13:00–16:45	8:00–16:00	15:00–16:45	10:00–11:00

- a) Učebnu 1 nebo učebnu 5.
- b) Pouze učebnu 1.
- c) Jakoukoliv učebnu mimo učebny 2.
- d) Učebnu 1 nebo učebnu 4.
- e) Učebnu 4 nebo učebnu 5.

**44.** Kolegové z různých měst v ČR chtějí uspořádat hodinovou Skype konferenci a do tabulky zanesli své časové možnosti.

Rozhodněte, který z následujících výroků NEPLATÍ.

Účastník	Termín 1	Termín 2	Termín 3
Michal	Pondělí 8:00–12:00	Úterý či středa kdykoliv	Čtvrtek 13:00–16:00
Jana	Pondělí 10:00–14:00	Úterý či středa 8:00–11:00	Čtvrtek 10:00–14:00
David	Pondělí kdykoliv	Středa 11:00–15:00	Čtvrtek 8:00–12:00

- a) Konference pořádané v úterý se budou moci zúčastnit jen dva kolegové.
- b) Pokud by se konference konala ve čtvrtek mezi 10:00–11:00, David se jí nemůže zúčastnit.
- c) Konference se může uspořádat v pondělí tak, aby se jí zúčastnili všichni.
- d) Pokud by se konference konala ve středu mezi 10:00–11:00, David se jí nemůže zúčastnit.
- e) Existuje jen jeden den, kdy je možné konferenci uspořádat tak, aby se jí účastnili všichni.

**45.** Na mapě je Čohácká dědina vyznačena 16 cm od Olomouce. Víme-li, že mapa má měřítko 1 : 150 000, jaká je dle této mapy mezi oběma místy vzdálenost vzdušnou čarou?

- a) 8 km
- b) 12 km
- c) 24 km
- d) 48 km
- e) 64 km

**46.** Součet deseti po sobě jdoucích celých čísel je roven 115. Jakou hodnotu má nejmenší z těchto čísel?

- a) 4
- b) 5
- c) 6
- d) 7
- e) 8

**47.** V peněžence je 12 mincí. Mají hodnotu 1, 2, 5, 10 a 20 Kč. Čtyři z těchto mincí jsou pětikoruny. Nejvíce je ale v peněžence dvoukorun. Jaká je celková hodnota mincí v peněžence?

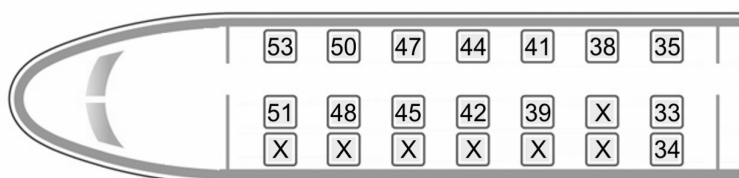
- a) 30 Kč
- b) 39 Kč
- c) 59 Kč
- d) 61 Kč
- e) 76 Kč

48. Tabulka na každém řádku obsahuje slovo složené z pěti písmen. Cílem je uhodnout slovo v posledním řádku. Víme, že písmena vytištěná na bílém pozadí se v hledaném slově nevyskytují; písmena na šedém pozadí se vyskytují, ale na jiné pozici; a písmena na černém pozadí se v hledaném slově vyskytují právě na dané pozici. Z následujících možností vyberte hledané slovo.

M	Ě	S	T	O
K	O	R	Á	B
P	E	N	Í	Z
V	Á	Ž	K	Y
?	?	?	?	?

- a) pálka
- b) zájem
- c) lázeň
- d) zákal
- e) zápal

49. Devítičlenná skupina turistů cestuje vlakem. Jedna třetina z nich chce sedět u okna (tj. v jedné z krajních řad) na místě s lichým číslem a jedna třetina na jakémkoliv místě se sudým číslem. Ostatní mohou sedět kdekoliv, s výjimkou již obsazených míst (označeny křížkem). Který výběr míst ve vlaku je správný?



- a) 34, 38, 42, 43, 44, 46, 48, 50, 53
- b) 35, 38, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 53
- c) 33, 38, 39, 42, 43, 44, 45, 48, 51
- d) 53, 51, 49, 47, 45, 42, 40, 39, 36
- e) 33, 34, 35, 39, 42, 45, 46, 48, 51

50. Na obrázku jsou dvě identické kostky. Obě jsou vyrobeny tak, aby součet hodnot protilehlých stran dával číslo sedm. Čemu se rovná součet hodnot stran, kterými se kostky vzájemně dotýkají?



- a) 7
- b) 8
- c) 9
- d) 10
- e) 11